

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **bezpieczeństwo narodowe**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Szczeciński

Data przeprowadzenia wizytacji: **15-16 czerwca 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	14
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	16
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	18
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	20
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	22
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	25
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	28
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	30
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: Ks. dr hab. Tadeusz Stanisławski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Elżbieta Kuźlewska, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Marcin Jurgilewicz, członek PKA
3. Dominik Czapczyk, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Joanna Maruszczak, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek bezpieczeństwo narodowe prowadzony w Uniwersytecie Szczecińskim na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia został wyznaczony do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024 zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z upływem okresu, na jaki wydana była pozytywna ocena programowa. Kierunek bezpieczeństwo narodowe był oceniany przez Polską Komisję Akredytacyjną dwukrotnie. Pierwsza ocena PKA została przeprowadzona w 2008 r. i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej (Uchwała z dn. 25.09.2008 r.). Ostatnia ocena PKA odbyła się w 2018 r., w wyniku której oceniany kierunek również otrzymał ocenę pozytywną, wyrażoną w Uchwale Nr 516/2018 z dnia 6 września 2018 r., a zatem bieżąca ocena programowa jest przeprowadzana po raz trzeci.

W powyższej uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu nauk społecznych w zakresie nauk społecznych i prawnych, w sprawie jakości kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe prowadzonym na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim stwierdziło, iż Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Szczecińskiego spełnia wymagania kadrowe, programowe, w tym dotyczące osiągniętych efektów kształcenia, oraz organizacyjne do prowadzenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, a poziom prowadzonego kształcenia odpowiada przyjętym kryteriom jakościowym w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej.

Spośród przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną ośmiu kryteriów jakościowych wszystkie uzyskały ocenę „w pełni”.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe oraz wybrał zajęcia do hospitacji. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym

z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny oraz raport wstępny zespołu oceniającego. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo narodowe, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitacje zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Ponadto dokonano oglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo narodowe	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	nauki o polityce i administracji 60% nauki o bezpieczeństwie 40%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/ 180 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 tygodnie/ 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. bezpieczeństwo państwa 2. wojskowość i bezpieczeństwo militarne	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	114	47
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	317-319	257-269
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	27 ECTS	27 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	9 ECTS	9 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	12 ECTS	12 ECTS

Nazwa kierunku studiów	bezpieczeństwo narodowe
------------------------	-------------------------

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	nauki o polityce i administracji 60% nauki o bezpieczeństwie 40%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/ 120 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. bezpieczeństwo międzynarodowe i dyplomacja 2. zarządzanie bezpieczeństwem RP	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	42	15
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	459-460	335-355
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	38 ECTS	38 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	19-29 ECTS	19-29 ECTS
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	5 ECTS	5 ECTS

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona
---	---

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcje i cele kształcenia są zgodne z regulacjami przyjętymi na Uniwersytecie Szczecińskim (US), tj. Statutem, Regulaminem studiów oraz Strategią Rozwoju Uniwersytetu Szczecińskiego. Misją uczelni jest kształcenie studentów poprzez zagwarantowanie im dostępu do najnowszej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa. Koncepcja kształcenia uwzględnia misję społeczną, kulturową i obywatelską US poprzez umożliwienie kształcenia studentów z uwzględnieniem wartości akademickich opierających się na solidarności międzypokoleniowej, troskę o polskie dziedzictwo kulturowe oraz umacnianie tożsamości regionalnej mieszkańców województwa zachodniopomorskiego. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku bezpieczeństwo narodowe I i II stopnia przyczyniają się do kształtowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych przyszłych kadr formacji mundurowych i organów władzy publicznej oraz kształtują świadomych praw i odpowiedzialności za losy kraju obywateli. Koncepcje i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, tj. nauki o polityce i administracji (60%) oraz nauki o bezpieczeństwie (40%) - na obu stopniach ocenianych kierunków. Koncepcje i cele kształcenia są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni we wskazanych dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Kompetencje naukowe i dydaktyczne kadry są wysokie, o czym świadczy uzyskanie kategorii naukowej A w ewaluacji dyscyplin naukowych w latach 2017-2021 oraz działalność ekspercka i doświadczenie zawodowe kadry poza ocenianą uczelnią. Zajęcia prowadzone są przez byłych i obecnych funkcjonariuszy służb mundurowych.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek (nauki o polityce i administracji oraz nauki o bezpieczeństwie). Efekty uczenia się są zgodne z rozporządzeniem MNiSW z d. 14.11.2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 PRK. Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo narodowe pierwszego stopnia stanowią: 12 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 11 efektów uczenia się w zakresie umiejętności i 6 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Wskazane efekty uwzględniają zdobywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w wykonywaniu zawodów w służbach mundurowych, organach administracji rządowej i samorządowej, instytucjach bezpieczeństwa państwa i organizacjach międzynarodowych. Poszerzają one szansę absolwentów na rynku pracy i wskazują konieczność ustawicznego kształcenia się. Opis efektów uczenia się pozwala na sformułowanie wniosku o ich spójności z umiejscowieniem kierunku studiów oraz realizowanymi przedmiotami. Efekty uczenia się są sformułowany w sposób jasny i klarowny, wyraźnie określają zakres podlegający weryfikacji. Wskazane efekty umożliwiają studentom pozyskanie niezbędnej wiedzy do wykonywania przyszłej pracy zawodowej oraz właściwych umiejętności i kompetencji społecznych: znajomości fachowej terminologii z zakresu bezpieczeństwa narodowego, znajomości zagrożeń wybranych struktur i organizacji, umiejętności krytycznej analizy zjawisk z zakresu bezpieczeństwa, prawidłowej interpretacji wydarzeń i procesów o charakterze militarnym, samodzielności w rozwiązywaniu prostego problemu oraz krytycznej samooceny posiadanej wiedzy. Włączenie do efektów uczenia się znajomości języka obcego na poziomie B2 daje gwarancję

przygotowania absolwenta do komunikacji z otoczeniem i formułowania swoich poglądów w języku obcym, pisanie prac oraz wystąpień ustnych na tematy związane z bezpieczeństwem narodowym.

Kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo narodowe drugiego stopnia stanowią: 11 efektów uczenia się w zakresie wiedzy, 10 efektów uczenia się w zakresie umiejętności i 9 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo narodowe studia drugiego stopnia są również spójne z umiejscowieniem kierunku studiów i realizowanymi przedmiotami. Efekty uczenia się sformułowane są w sposób jasny i zwięzły, klarownie określają zakres podlegający weryfikacji. Włączenie do efektów uczenia się znajomości języka obcego zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii niezbędnej w przyszłej pracy zawodowej daje gwarancję właściwego przygotowania absolwenta do posługiwania się specjalistyczną terminologią w języku obcym.

Absolwent studiów II stopnia posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu zagrożeń i funkcjonowania państwa w obszarze bezpieczeństwa, nabywa umiejętność wykorzystania pogłębionej wiedzy teoretycznej do rozwiązywania złożonych problemów oraz obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Posiada również kompetencję krytycznej samooceny posiadanej wiedzy oraz gotowość do rozwiązywania problemów. Wskazane efekty uczenia się pozwalają studentom nie tylko na pogłębienie wiedzy teoretycznej niezbędnej do wykonywania przyszłej pracy zawodowej w formacjach mundurowych, strukturach administracji publicznej i organizacjach i instytucjach międzynarodowych, ale także nabycie odpowiednich umiejętności i kompetencji społecznych - współdziałania i pracy w grupie, aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym oraz gotowości do działania i inspirowania innych do działania na rzecz społeczności lokalnych i interesu społecznego, a także umiejętności realizacji procesu uczenia się przez całe życie.

Oferta programowa powiązana jest z dorobkiem naukowym pracowników badawczo-dydaktycznych oraz zatrudnionymi ekspertami, co pozwala na połączenie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych. Z załączonego (na potrzeby oceny ZO) zestawienia doświadczenia praktycznego i kwalifikacji wykładowców na kierunku bezpieczeństwo narodowe wyraźnie widać, że w szeregach kadry akademickiej znajdują się m.in. byli lub obecni pracownicy służb mundurowych, członkowie grup eksperckich Wielonarodowego Korpusu Północ-Wschód. Przedstawiony do wglądu ZO spis publikacji naukowych pracowników badawczo-dydaktycznych wyraźnie wskazuje, że w przeważającej mierze dotyczą one problematyki bezpieczeństwa. Efekty uczenia się właściwie i realistycznie opisują wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów i pozwalają na stworzenie odpowiedniego systemu ich weryfikacji. Uwzględniają one nie tylko wiedzę, ale również kompetencje badawcze, społeczne i komunikowanie się w języku obcym. Zorientowane przy tym są na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym zawodowego rynku pracy. Konceptcje programowe tworzone są w oparciu o konsultacje prowadzone przez Zespół Kierunku ze studentami, kadrami dydaktyczną oraz interesariuszami, których opinie uwzględniane są pod kątem specyfiki specjalności oferowanych na ocenianych kierunkach.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja programu studiów, cele kształcenia i efekty uczenia się są zgodne z ze strategią uczelni oraz innymi wewnętrznymi dokumentami, jak również dostosowane są do przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Koncepcje i cele kształcenia mieszczą się w dyscyplinach, do których przypisano oceniany kierunek tj. naukach o polityce i administracji oraz naukach o bezpieczeństwie. Oferta programowa uwzględnia dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe pracowników. Efekty uczenia się są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Zarówno na I i II stopniu studia na kierunku bezpieczeństwo narodowe są studiami o profilu ogólnoakademickim. Treści programowe zawierają elementy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego z perspektywy nauk o polityce i administracji i nauk o bezpieczeństwie. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek oraz są uwzględniają stan wiedzy praktycznej i doświadczenie ekspertów zatrudnionych na uczelni na ocenianym kierunku. Treści programowe uwzględniają również zainteresowania naukowe pracowników oraz wyniki działalności naukowej uczelni w tych dyscyplinach. W trakcie spotkania z pracownikami uzyskano informacje, że kilkakrotnie tworzono przedmiot z uwagi na szeroko zakrojone prace badawcze pracownika, który swą pasją zarażał studentów.

Studia I stopnia trwają 6 semestrów. Program studiów ułożony jest logicznie i prawidłowo. Na pierwszym roku są przedmioty z zakresu ogólnego kształcenia powiązane z kwestiami nauk o bezpieczeństwie (geografia bezpieczeństwa, zarządzanie kryzysowe, strategia bezpieczeństwa RP). Na drugim roku wprowadzane są przedmioty specjalizacyjne oraz seminaria dyplomowe (w czwartym semestrze). Przewidziane są również przedmioty fakultatywne i ogólnouczelniane, w tym kursy w języku obcym w szóstym semestrze. Jest również lektorat z języka obcego kończący się egzaminem na poziomie B2. W programie studiów zapewniono również studentom szkolenie biblioteczne, e-learningowe i BHP. Łączna liczba godzin dydaktycznych wynosi 1787 na studiach stacjonarnych i 1024

na niestacjonarnych. Ukończenie przez studenta studiów I stopnia wymaga uzyskanie 180 pkt ECTS oraz obrony pracy dyplomowej.

Studia II stopnia trwają 4 semestry. Łączna liczba godzin na studiach stacjonarnych wynosi 968, na niestacjonarnych 594 godziny, co nieznacznie przekracza (za zgodą władz rektorskich) limity wynikające z Zarządzenia 16/2022 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dn. 17.02.2022 r. w sprawie wymiaru zajęć godzin dydaktycznych na poszczególnych poziomach i formach studiów.

Zarówno na I i II stopniu studiów nie wykłady, lecz ćwiczenia i konwersatoria stanowią dominującą formę zajęć z aktywnym udziałem studenta, tj. 57% za studiach I stopnia i 60% na studiach II stopnia. Ponad połowa pkt ECTS na obu stopniach studiów uzyskiwana jest przez studentów w ramach bezpośredniego kontaktu nauczyciela akademickiego ze studentem: odpowiednio 92 pkt i 61 pkt.

Harmonogram zajęć ułożony jest zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami studentów z uwzględnieniem minimalizowania przerw pomiędzy zajęciami. Każdorazowo harmonogram konsultowany jest i zatwierdzany przez Samorząd Studentów. Na studiach niestacjonarnych do 30% ogółu zajęć dydaktycznych prowadzona jest przy użyciu metody i techniki kształcenia na odległość z wykorzystaniem platformy MS Teams.

Harmonogram zajęć publikowany jest na stronie internetowej wydziału co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem zajęć w semestrze i uwzględnia sugestie studentów ostatniego roku studiów na obu stopniach by zajęcia w ostatnim semestrze kończyły się stosunkowo wcześniej po to, by można było uzyskać absolutorium i przystąpić do obrony pracy dyplomowej.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, w tym z niepełnosprawnością. Oprócz tradycyjnego wykładu czy prezentacji multimedialnej obecne są metody nauczania, które motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się. Są to metody aktywizujące takie, jak: dyskusja dydaktyczna, gry dydaktyczne, analiza przypadków, analiza dokumentów.

Metody kształcenia uwzględniają również potrzeby osób z niepełnosprawnością poprzez wsparcie asystenta i indywidualną organizację studiów. Dobór metod kształcenia w tym przypadku pozostawiony jest nauczycielowi akademickiemu i prodziekanowi ds. studenckich.

Program praktyk zawodowych opracowany jest dla studentów studiów I stopnia i obejmuje czterotygodniowe praktyki. Studenci mogą je zrealizować po 2 i 4 semestrze zajęć lub w trakcie semestru w dni wolne od zajęć dydaktycznych. Praktyki realizowane są w instytucjach zajmujących się szeroko rozumianym pojęciem bezpieczeństwa. Uczelnia dysponuje listą potencjalnych miejsc/urzędów, w których studenci mogą odbywać praktyki. Dopuszczalne jest również indywidualne znalezienie przez studenta miejsca odbywania praktyki. Nad realizacją praktyk czuwa 2 opiekunów praktyk. Dobór opiekunów praktyk odbywa się w oparciu o dobre praktyki wypracowane na Wydziale Nauk Społecznych. Pod uwagę brane są następujące kryteria: wykształcenie, kwalifikacje i dorobek związany z bezpieczeństwem narodowym, udokumentowane doświadczenie zawodowe w instytucjach związanych z bezpieczeństwem narodowym, w służbach mundurowych i administracji publicznej. O doborze opiekuna praktyk decydują również bardzo dobre relacje i komunikacja ze studentami potwierdzone opiniami studentów i wynikami ewaluacji dydaktycznych oraz wiedza na temat aktualnych potrzeb i wymogów na rynku pracy w obszarze bezpieczeństwa narodowego.

Podkreślić należy, że ramowy program praktyk przewiduje możliwość zwolnienia studenta z odbycia praktyk w przypadku, gdy student pracuje, służy w organizacjach, których profil działalności związany

jest z bezpieczeństwem. Ponadto istnieje możliwość zwolnienia przez prodziekana ds. studenckich z odbycia praktyk studenta, który odbył ochotnicze szkolenie wojskowe w Legii Akademickiej.

Studenci studiów II stopnia nie odbywają praktyk.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się. Zajęcia prowadzone są w grupach, których liczebność kształtują się następująco: 20-30 (ćwiczenia), do 20 osób (lektoraty), do 12 osób (seminaria licencjackie), do 10 osób (seminaria magisterskie). Uwzględniane są indywidualne potrzeby studentów w procesie uczenia się w postaci przyznania Indywidualnej Organizacji Studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe zawierają elementy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu bezpieczeństwa narodowego z perspektywy nauk o polityce i administracji i nauk o bezpieczeństwie. Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek oraz są uwzględniają stan wiedzy praktycznej i doświadczenie ekspertów zatrudnionych na uczelni na ocenianym kierunku. Harmonogram realizacji programu studiów opracowany jest prawidłowo. Forma i organizacja studiów preferują aktywizację studentów. Dominują zajęcia w formie ćwiczeń i konwersatoriów z zadowalającą liczbą godzin pracy własnej studenta. Harmonogram zajęć ułożony jest zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami studentów. Program praktyk zawodowych przygotowany jest dla studentów I stopnia. Praktyki realizowane są w instytucjach zajmujących się szeroko rozumianym bezpieczeństwem. Uczelnia dysponuje listą potencjalnych instytucji/urzędów, w których studenci mogą odbywać praktyki. Dopuszczalne jest również indywidualne znalezienie przez studenta miejsca odbywania praktyki.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia. Na studia I stopnia rekrutacja studentów odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego; na studia II stopnia na podstawie dyplomu ukończenia przynajmniej studiów I stopnia. Rekrutacja odbywa się elektronicznie poprzez Elektroniczny System Rekrutacji. Informacje dla kandydatów są opublikowane w formie informatora oraz umieszczone na stronie internetowej w zakładce dedykowanej kandydatom na studia. Na studia I stopnia przyjęty jest kandydat, który uzyskał minimalną liczbę pkt ustaloną przez Uczelnianą Komisję Rekrutacyjną w oparciu o algorytm przypisany trzem grupom przedmiotów. Tryb przyjmowania laureatów i finalistów przedmiotowych, olimpiad i konkursów międzynarodowych i ogólnopolskich określony jest w uchwale nr 52/2022 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego. Klarownie określone warunki umożliwiają właściwy dobór kandydatów na studia. Uczelnia uznaje ECTS – europejski system transferu i akumulacji punktów. Regulamin studiów określa zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się uzyskanych na innych uczelniach. Po zaliczeniu pierwszego semestru student może przenieść się na Uniwersytet Szczeciński i w razie konieczności uzupełnić różnice programowe. Potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów dokonuje się na podstawie uchwały nr 117/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dn. 26.09.2019 w sprawie organizacji potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów. Potwierdzenie następuje poprzez odniesienie do rzeczywistej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych kandydata do wyników uczenia się zdefiniowanych dla przedmiotów na określonym kierunku i profilu studiów. Weryfikacja pozwala na zaliczenie określonych przedmiotów przewidzianych w programie studiów do 50% ECTS przypisanych do danego programu studiów.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się poprzez analizę danych liczby kandydatów przyjętych na studia, liczbę skreślonych studentów oraz tych, którzy ukończyli studia terminowo. Analizę danych przeprowadza Zespół Kierunku w ramach przeglądów okresowych. Dodatkowo raz w roku na posiedzeniu Rady Dydaktycznej przeprowadza się dyskusję nad wynikami rekrutacji i liczbą studentów na poszczególnych kierunkach. System weryfikacji efektów uczenia się zapewnia również rzetelną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Podstawę oceny stanowią protokoły ocen składane przez nauczycieli na zakończenie semestru, które są także dostępne w systemie e-proDziekan. Metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta i umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się. Weryfikacji dokonuje się poprzez egzaminy pisemne, testy, prace zaliczeniowe, prace projektowe grupowe i indywidualne, prezentacje oraz odpowiedzi ustne. Metody weryfikacji i oceny motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Weryfikowana jest umiejętność komunikowania się w języku obcym, umiejętność pisania esejów, gotowość do aktywności w dyskusji. Przygotowanie do działalności naukowej ma miejsce podczas seminarium dyplomowych, na których studenci zapoznawani są z metodologią pisania pracy naukowej, co skutkuje m.in. publikacjami naukowymi i konferencjami z udziałem studentów. Studenci uczestniczą w projekcie "W mundurze na Pomorzu Zachodnim i poza

granicami kraju”, w ramach którego przeprowadzają wywiady z przedstawicielami służb mundurowych, a zebrane materiały zostały opublikowane w postaci prac zbiorowych.

Osiągnięcie efektów uczenia się potwierdzone jest przez prace etapowe (pisemne, zaliczenie w formie testu) i egzaminacyjne (egzamin są ustne lub pisemne). Prace dyplomowe również są potwierdzeniem osiągniętych efektów uczenia się. Tematyka prac dyplomowych wpisuje się obszary badawcze opiekunów prac realizowane w ramach dyscyplin nauk o polityce i administracji oraz nauk o bezpieczeństwie. Praca podlega recenzji opiekuna pracy i recenzenta. Oceny są zbieżne, choć w przypadku jednej wylosowanej pracy dyplomowej zdecydowanie zawyżone. Wytyczne w zakresie dyplomowania są dostępne studentom za pośrednictwem strony internetowej i zawierają wszelkie niezbędne informacje, jak procedura obrony pracy dyplomowej, wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy, wymogi stawiane pracom dyplomowym oraz wykaz haseł identyfikujących pracę, co nie jest często spotykane na innych uczelniach. Losy absolwentów monitorowane są przez Akademickie Biuro Karier, które cyklicznie powinno zbierać ankiety po 6 miesiącach, 3 i 5 latach. Jednak jak przyznano w raporcie samooceny, w ostatnim okresie nie był prowadzony na bieżąco monitoring. W oparciu o dostępne dane (ankiety) 54% absolwentów pracuje, 24% pracuje i jednocześnie kontynuuje naukę, a 14% kontynuuje naukę. Z badań. Ankietowych pracodawców wynika, że znajomość języków obcych stanowi największą lukę kompetencyjną.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kryterium trzecie jest w całości spełnione. Zasady przyjęcia na studia są transparentne i klarowne, co daje gwarancję rzetelnego procesu naboru kandydatów. Kandydaci na studia informowani są o wymogach rekrutacyjnych w postaci poradnika oraz na stronie internetowej uczelni w zakładce poświęconej kandydatom. Weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się prowadzona jest na bieżąco w formie prac etapowych i egzaminacyjnych. Zaliczanie poszczególnych semestrów odbywa się w oparciu o klarowne zasady, a zaliczanie przedmiotów na podstawie wytycznych zawartych w sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Prace dyplomowe przygotowywane są pod okiem opiekuna pracy dyplomowej, recenzowane przez dwie osoby (opiekuna pracy dyplomowej i recenzenta). Wytyczne w zakresie dyplomowania są dostępne studentom na stronie wydziału i zawierają wszelkie niezbędne informacje, jak procedura obrony pracy dyplomowej, wykaz zagadnień na egzamin dyplomowy, wymogi stawiane pracom dyplomowym oraz wykaz haseł identyfikujących pracę, co nie jest często spotykane na innych uczelniach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na ocenianym kierunku studiów bezpieczeństwo narodowe na pierwszym i drugim stopniu obsada kadrowa realizująca w roku akademickim 2023/2024 zajęcia dydaktyczne liczy łącznie trzydziestu dziewięciu nauczycieli akademickich. W grupie nauczycieli akademickich znajduje się jeden profesor tytularny, siedemnastu profesorów uczelni, dwóch doktorów habilitowanych, siedemnastu doktorów i dwóch magistrów. Dodatkowe zajęcia prowadzi magister w ramach szkoleń bibliotecznych, szkoleń BHP i języków obcych.

Większa część kadry realizująca zajęcia dydaktyczne reprezentuje dyscyplinę nauki o polityce i administracji, do której kierunek został przyporządkowany, pozostali wykładowcy reprezentują dyscyplinę nauki o bezpieczeństwie. Kadra naukowa obsługująca zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów posiada dorobek naukowy powiązany zarówno z dyscypliną nauki o polityce i administracji, jak również dyscypliną nauki o bezpieczeństwie.

Publikacje naukowe wykładowców nie tylko wpisują się w twórczy dorobek naukowy znajdujący swój wyraz w renomowanych czasopismach naukowych, ale także stanowi podstawę rozwoju i awansów naukowych będąc jednocześnie odpowiedzią na potrzeby dostosowania kadry do specyfiki obsługiwanych przez nich zajęć dydaktycznych. Kadra jest wspierana finansowo i organizacyjnie przez władze uczelni w publikowaniu swoich opracowań naukowych. Dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe kadry odpowiada prowadzonym przez nich przedmiotów, co w efekcie umożliwia właściwą obsługę zajęć dydaktycznych i tworzy sposobność do nabywania przez studentów wiedzy, kompetencji i umiejętności przewidzianych dla kierunku bezpieczeństwo narodowe.

Liczba samodzielnych nauczycieli akademickich, jak też osób ze stopniem doktora czy tytułem zawodowym magistra skierowanych do obsługi ocenianego kierunku studiów stanowi wystarczające zaplecze do prowadzenia zajęć dydaktycznych.

Kadra dydaktyczna prowadząc dostrzegalną w środowisku naukowym działalność naukową aktywnie uczestniczy w realizacji projektów badawczych zarówno krajowych, jak też międzynarodowych finansowanych ze źródeł zewnętrznych. Dodatkową aktywnością kadry jest także udział wykładowców w różnego rodzaju przedsięwzięciach naukowych, głównie konferencjach naukowych – krajowych i międzynarodowych związanych z problematyką polityki w różnych wymiarach, ale też dotyczących bezpieczeństwa narodowego oraz międzynarodowego. Wykładowcy udzielają się także publicznie jako eksperci występując w lokalnych lub ogólnokrajowych mediach. Kadra bierze także udział w przedsięwzięciach doskonalących ich kompetencje dydaktyczne. Przydział zajęć, jak też obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację przypisanych im zajęć. Obsada zajęć dydaktycznych zasadniczo stoi w zgodzie z zainteresowaniami badawczymi i doświadczeniem zawodowym poszczególnych nauczycieli akademickich. W trakcie przydzielania zajęć dydaktycznych uwzględnia się kompetencje merytoryczne, doświadczenie dydaktyczne, kompetencje

językowe, oceny studentów, jak też kompetencje cyfrowe poszczególnych wykładowców. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest zgodne z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich są sformalizowane, a rekrutacja odbywa się w formule konkursu. Procedura konkursowa sprawia, że kryteria doboru są jasne i czytelne. Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku studiów jest oceniana przez studentów i podlega ocenie pracowniczej w okresie ustawowym, który jest też szczegółowo dookreślony wewnętrznymi aktami normatywnymi obowiązującymi w tym zakresie na uczelni.

Kadra jest motywowana do pracy dodatkami i nagrodami za działalność naukową oraz dydaktyczno-organizacyjną. Polityka kadrowa umożliwia premiowanie najbardziej aktywnych nauczycieli akademickich. System premiowy oraz polityka personalna optymalizuje kierunek działalności naukowej motywując nauczycieli akademickich do ich indywidualnego rozwoju. Skuteczność prowadzenia polityki kadrowej potwierdzają awanse naukowe. Polityka kadrowa uczelni umożliwia odpowiednio reagować na konflikty, zagrożenia, dyskryminacje czy przemoc wobec członków wspólnoty akademickiej, jak też na bieżąco rozwiązywać tego typu sytuacje.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra ocenianego kierunku studiów posiada zgodny z ocenianym kierunkiem dorobek naukowy, jak też pożądane doświadczenie zawodowe do prowadzenia zajęć dydaktycznych, co tworzy studentom możliwość osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Struktura kwalifikacji, jak też stabilność kadry jest na właściwym poziomie. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich jest zadowalający i sukcesywnie powiększany. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich jest zgodne z normami obowiązującymi w tym zakresie, jak również tworzy realną możliwość prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych. Kryteria doboru nauczycieli akademickich są sformalizowane i tworzą możliwość wyboru najlepszych kandydatów. Kadra podlega cyklicznej ocenie studenckiej, hospitacjom i ocenom okresowym. Wyniki tych ocen wpływają na indywidualizowanie ścieżek kariery. Polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki różnych kategorii zagrożeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Infrastruktura uczelni jest zlokalizowana na terenie uczelnianego kampusu. Takie usytuowanie tworzy dobrą dostępność komunikacyjną. Zajęcia dydaktyczne realizowane są przy Wydziale Nauk Społecznych w dwudziestu salach dydaktycznych wyposażonych w projektory i łącze internetowe. Dodatkowo na terenie kampusu istnieje dostęp do bezprzewodowej sieci internetowej. Infrastruktura, w której realizowane są najczęściej zajęcia dydaktyczne ma nowoczesny charakter i obejmuje dziewięć sal, w których zamontowano system nagłośnienia, przy czym w jednej z nich są urządzenia do prowadzenia streamingu i zdalnych obron. Na terenie kampusu studenci mają do dyspozycji cztery sale komputerowe, które zostały wyposażone łącznie w sześćdziesiąt trzy komputery z nowoczesnym oprogramowaniem.

Do dyspozycji studentów jest także Centrum Negocjacji i Edukacji Kryzysowej stanowiące wsparcie i rozwój procesu edukacyjnego oraz rozszerzenie prowadzonych praktycznych zajęć dzięki elektronicznej strzelnicy i siłowni. W Centrum znajdują się również pomieszczenia operacyjne dla członków Sztabu Kryzysowego przeznaczone do realizacji zajęć w ramach zarządzania kryzysowego, sala symulacji napadowej oraz pomieszczenie monitoringu dla służb ochronnych tych placówek.

Na terenie uczelnianego kampusu ciągi komunikacyjne nie mają przeszkód architektonicznych, a ich szerokość jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, głównie ruchowymi. Dodatkowym komponentem udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami głównie ruchowymi są windy. Na terenie kampusu znajdują się miejsca parkingowe, w tym też miejsca wyodrębnione dla osób z niepełnosprawnościami. Miejsca parkingowe są bezpośrednio usytuowane przed głównym wejściem do budynku oraz wejściem bocznym. W budynku istnieje możliwość skorzystania z usług tłumacza języka migowego on-line, jak również do dyspozycji jest tablet z zainstalowaną aplikacją Tłumacza Języka Migowego, który znajduje się w Sekcji ds. Spraw Studenckich. W budynku jest bufet i wydzielone miejsce do spożywania posiłków na ciepło. Dodatkowo w budynku istnieje możliwość zakupu napojów zimnych lub ciepłych z automatu.

Na terenie kampusu przy Wydziale Nauk Społecznych znajduje się biblioteka zapewniająca dostęp do księgozbiorów z zakresu procesu kształcenia, a także prowadzonych prac naukowo-badawczych. W jej skład wchodzi: czytelnia licząca siedemdziesiąt pięć miejsc dla użytkowników, trzy miejsca dla osób z niepełnosprawnościami oraz sala komputerowa. Do dyspozycji przewidziano cztery stanowiska komputerowe z bezpośrednim dostępem do Internetu i możliwością korzystania z baz danych i licencjonowanych.

Biblioteka dysponuje pomieszczeniem magazynowym głównym, który mieści 83 tys. voluminów zwartych oraz 13 740 voluminów ciągłych. Biblioteka współpracuje z programem PITAGORAS świadcząc pomoc techniczną oraz udostępniając sprzęt osobom z niepełnosprawnościami.

Spółeczność akademicka posiadająca ważne konto biblioteczne ma także nieodpłatny dostęp do polskich i zagranicznych baz danych. Funkcjonujący system biblioteczno-informacyjny na całej uczelni umożliwia dostęp do zasobów bibliotecznych znajdujących się w katalogu on-line i w zasobach zdigitalizowanych. Dzięki systemowi użytkownicy mogą korzystać z baz on-line. System informacyjny

biblioteki uczelnianej zawiera też bazy danych tworzone przez jej pracowników i bibliotek wydziałowych, w tym bazę publikacji pracowników naukowych. Studenci mają bieżący dostęp do wykazu publikacji naukowych pracowników uczelni.

Propozycje zamówień bibliotecznych mogą składać zarówno pracownicy, jak też studenci. Uczelnia zapewniając dostosowanie infrastruktury dydaktycznej i naukowej do potrzeb procesu kształcenia stale monitoruje stan bazy informatycznej, dydaktycznej, bibliotecznej, lokalowej i dokonuje jej przeglądów z udziałem specjalistów, kadry dydaktycznej oraz studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Bieżącego monitorowania stanu wyposażenia sal dydaktycznych, laboratoriów, zasobów bibliotecznych i oprogramowania dokonują pracownicy zgłaszając odpowiednie potrzeby w tym zakresie władzom uczelni. Wyniki prowadzonych badań i przeglądów infrastruktury badawczej i dydaktycznej mają na celu usprawnić działalność uczelni w tym zakresie.

Uczelnia w ramach działań doskonalących dokonuje skorelowaniu zasobów bibliotecznych z wykazem literatury umieszczanej w sylabusach, jak i uaktualnianiu zbiorów bibliotecznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, jak też wyposażenie techniczne pomieszczeń przeznaczonych do zajęć dydaktycznych w uczelni ma nowoczesny charakter. Tworzy to podstawę do realizacji zajęć realnie umożliwiających osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla ocenianego kierunku studiów. Infrastruktura uczelniana jest też odpowiednio dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, głównie ruchowymi w sposób zapewniający im pełny udział w procesie kształcenia.

Sale dydaktyczne zostały wyposażone w odpowiedni sprzęt techniczny, dostęp do Internetu i oprogramowanie łącznie z infrastrukturą umożliwiającą podłączenie komputerów przenośnych. Infrastruktura biblioteczna również ma nowoczesny charakter dopełniając rozwiązania umożliwiające pożądaną realizację procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Infrastruktura dydaktyczna, jak też baza biblioteczna i techniczna podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą pracownicy uczelni, studenci, jak też interesariusze zewnętrzni, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących i rozwojowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia podjęła działania zapewniające bieżącą, intensywną współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Współpraca ta obejmuje obszary wojskowości, edukacji, nauki, bezpieczeństwa, obronności oraz sferę aktywności społecznych. Uczelnia realizuje współpracę poprzez działania ujęte w zapisach licznych umów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, obejmującymi swym oddziaływaniem głównie obszar regionalny i krajowy. Uczelnia, w ramach kierunku bezpieczeństwo narodowe, współpracuje z przedstawicielami Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód – MNCNE (NATO), Wojska Polskiego, Policji, Straży Granicznej, pracownikami centrów zarządzania kryzysowego, a także prywatnych firm ochroniarskich i detektywistycznych. Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy m.in. z Komendą Miejską Policji w Szczecinie, porozumienie o utworzeniu Zachodniopomorskiej Rady Prewencyjnej z Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie, Marszałkiem Województwa Zachodniopomorskiego i Wojewodą Zachodniopomorskim oraz z Gminą Międzyzdroje.

W procesie realizacji i doskonalenia programu studiów dla kierunku bezpieczeństwo narodowe wykorzystywana jest współpraca ze specjalistami z obszaru bezpieczeństwa narodowego. Ważnym aspektem współpracy jest prowadzenie zajęć ze studentami przez specjalistów (praktyków) różnych dziedzin. W skład kadry dydaktycznej wizytowanego kierunku wchodzi doświadczeni praktycy, posiadający doświadczenie w pracy zawodowej i służbie w instytucjach bezpieczeństwa.

Spotkania z otoczeniem społeczno-gospodarczym mają również miejsce podczas licznych konferencji, seminariów, itp. organizowanych na Wydziale Nauk Społecznych i w Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie, np.: Dni Bezpieczeństwa, Konferencja Klas Mundurowych, spotkania z ekspertem, spotkania z przyszłym pracodawcą.

Wymiernym efektem współpracy z instytucjami zewnętrznymi są między innymi:

1. Konsultacje prowadzone z przedstawicielami instytucji związanych z bezpieczeństwem: Korpusu Północny-Wschód – MNCNE (NATO), jednostek Wojska Polskiego, Policji, Straży Granicznej w celu wdrożenia przedmiotów aktualnych ze względu na wyzwania obszaru bezpieczeństwa narodowego.
2. Współpraca z firmami i instytucjami związanymi z bezpieczeństwem, m.in. w celu przekazania studentom wiedzy i doświadczeń z zakresu wymagań praktyki codziennej służby. Obejmuje to takie aktywności jak: organizacja i realizacja praktyk studentów (MNCNE, wojsko, policja), umożliwienie studentom aktywnego współuczestniczenia w bieżącej działalności podmiotu przyjmującego, wsparcia procesu przygotowania przez studentów prac zaliczeniowych w ramach realizowanych przedmiotów. Celem tych projektów jest przede wszystkim rozszerzenie kompetencji zawodowych studenta odpowiadających specyfice kierunku bezpieczeństwo narodowe, zgodnie z oczekiwaniami wymogów służby i pracy poszczególnych instytucji oraz wymagań rynku pracy.

3. Spotkania i wykłady przedstawicieli wielu instytucji ze studentami ocenianego kierunku (m.in. Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód – MNCNE (NATO), Służby Kontrwywiadu Wojskowego, jednostek operacyjnych Wojska Polskiego, Policji, Straży Granicznej, pracownikami centrów zarządzania kryzysowego, a także prywatnych firm ochroniarskich i detektywistycznych. Jako przykład można wskazać wykłady w języku angielskim o zadaniach Wielonarodowego Korpusu Północny-Wschód – MNCNE.
4. Wizyty studentów ocenianego kierunku w jednostkach wojskowych: 12. Brygadzie Zmechanizowanej (2022); 12. Ba-talione Dowodzenia Ułanów Podolskich (2020), 14. Zachodniopomorskiej Brygadzie Obrony Terytorialnej (rocznie), w Placówce Straży Granicznej w Szczecinie (2023, 2024). Aktywności te organizowane są także w celu przedstawienia studentom oferty zawodowej.
5. Zaproszenia od dowództw jednostek wojskowych garnizonu szczecińskiego na święta jednostek kierowane do władz US, w których wielokrotnie uczestniczą studenci ocenianego kierunku.
6. Udział wspomnianych służb wojskowych i policji w prezentacji sprzętu i działania zespołów w okresie rocznie organizowanych przez Instytut na terenie WNS: Dni Bezpieczeństwa oraz Olimpiady Wiedzy o Bezpieczeństwie i Obronności. W organizacji tych dwóch wydarzeń aktywnie uczestniczą studenci ocenianego kierunku, w tym członkowie studenckich kół naukowych.
7. Konferencje naukowe współorganizowane przez studentów ocenianego kierunku bądź otwarte dla nich, z udziałem przedstawicieli instytucji związanych z bezpieczeństwem, podczas których prezentowane były zagadnienia związane ze współczesnymi zagrożeniami i metodami zapobiegania im, wyzwaniem dla bezpieczeństwa i wymaganiami zawodowymi związanymi ze służbą i pracą w poszczególnych formacjach. Za przykład mogą posłużyć, organizowane w ostatnich latach, m.in.: Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zarządzanie kryzysowe, prewencja antyterrorystyczna w świetle współczesnych zagrożeń” zorganizowana przez Katedrę Studiów nad Bezpieczeństwem INoPiB i Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie – październik 2023 rok.
8. Współpraca z dyrekcją szczecińskiej stoczni Net Marine. Efektem tej współpracy była wizyta na ORP „Kaszub”. Uczestniczyło w niej 23 studentów II roku ocenianego kierunku podjętych przez dowódcę okrętu.
9. Zorganizowanie dla studentów ocenianego kierunku trwającego 2 godziny lotu w symulatorze samolotu Boeing 737. Kolejną wizytą to skorzystanie z treningu z użyciem zestawów dedykowanych do treningu funkcjonalnego z zamontowanym bezprzewodowym systemem EMS.

Sugestie i potrzeby zgłaszane przez interesariuszy zewnętrznych prowadzą do tworzenia nowych specjalizacji, które są bardziej dopasowane do wymagań konkretnych sektorów gospodarki. Tak było w przypadku zamknięcia specjalności "Detektywistyka i ochrona osób i mienia" i zastąpienie jej specjalnością "Wojskowość i bezpieczeństwo militarne". Opinie interesariuszy zewnętrznych wpłynęły również na metody nauczania i podejście do dydaktyki, na przykład poprzez większy nacisk na projekty praktyczne czy case studies. Bardzo ważnym elementem tej współpracy jest prowadzenie zajęć dydaktycznych przez pracowników różnych instytucji powiązanych z bezpieczeństwem lub uczestnictwo w panelach eksperckich. Pracodawcy często podkreślali znaczenie kompetencji miękkich. W odpowiedzi na te potrzeby wprowadzono do programu studiów przedmioty *teoria i praktyka negocjacji, psychologia bezpieczeństwa czy organizacja i zarządzanie*. Przedstawiciele otoczenia

społeczno-gospodarczego często zwracali również uwagę na współczesne, ciągle zmieniające się wyzwania, które wymagają dostosowania programów studiów do zmieniających się potrzeb. Dzięki tym sugestiom do programu studiów trafiły takie przedmioty, jak: *bioterroryzm czy bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni*.

Uczelnia nie prowadzi systemowych przeglądów współpracy z OSG. Przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym mają charakter pobieżny i ograniczają się raczej do potwierdzenia dobrej jakości współpracy i podkreślenia jej roli dla działalności Uczelni, stąd rekomendacja w tym aspekcie.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniami zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w poprzez udział praktyków w prowadzeniu zajęć oraz stałe konsultacje w zakresie treści programowych z wybitnymi specjalistami w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Uczelnia, w ramach ocenianego kierunku, prowadzi w sposób ograniczony przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się, aby monitorowanie poziomu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym było działaniem systematycznym oraz możliwym do zweryfikowania.

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia w uczelni jest ważnym elementem kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a koncepcja kształcenia jest dedykowana dla studentów krajowych, jak też zagranicznych. Uczelnia realizując proces internacjonalizacji dydaktycznej i upowszechnianiu wymiany międzynarodowej studentów i kadry urealnia cele i treść uczelnianej strategii rozwoju. Proces ten jest realizowany przy działaniach organizacyjno-koordynacyjnych wyodrębnionego działu współpracy międzynarodowej, która znajduje się w zakresie kompetencji władz centralnych właściwego prorektora. Na wydziale władze tego szczebla głównie przy udziale koordynatora ds. wymiany studentów i kadry negocjują i zawierają umowy interinstytucjonalne, organizują kwalifikacje na wyjazdy i przyjazdy studenckie oraz pracownicze, opracowują ofertę dydaktyczną dla studentów zagranicznych, jak też sprawują opiekę merytoryczną nad uczestnikami wymian. Duża część z tych obowiązków spoczywa na koordynatorach ds. wymiany studentów i kadry. Dla ocenianego kierunku bezpieczeństwo narodowe wyznaczono właściwego koordynatora ds. wymiany studentów i kadry.

Uczelnia podnosi stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia głównie poprzez udział w programie Erasmus+, który umożliwia mobilność zawodową lub realizację międzynarodowych projektów edukacyjnych. Do jednostki organizacyjnej, przy której realizowany jest proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, od roku akademickiego 2019-2020 przyjechało blisko dwustu studentów i piętnastu pracowników. Przyjezdni studenci z zagranicy mają możliwość udziału w zajęciach z przedmiotów obcojęzycznych, które są prowadzone w uczelni niezależnie od ich rocznika studiów czy przypisania przedmiotu do danego roku.

Przyjazdy pracowników uczelni partnerskich odbywają się poprzez transfer doświadczeń, jak też realizację wykładów dla studentów w języku obcym. Dobór studentów do takich zajęć zależy od m.in.: tematyki, umiejętności językowych, dostępności wynikającej z planu zajęć stacjonarnych, jakkolwiek studenci ocenianego kierunku studiów biorą w nich czynny udział.

Od roku akademickiego 2019-2020 mobilność studencka objęła dwadzieścia dziewięć wyjazdów, a mobilność pracownicza dwadzieścia jeden, jakkolwiek żaden student ocenianego kierunku nie skorzystał z możliwości wyjazdu. Z możliwości wyjazdów zagranicznych skorzystała tylko kadra naukowa. Uczelnia chcąc zachęcić studentów do mobilności międzynarodowej zorganizowała przez Dział Spraw Międzynarodowych i Akademickie Centrum Kształcenia Językowego kursy wyrównujące z języka angielskiego dla studentów, jakkolwiek przez wzgląd na małe zainteresowanie oferta została wycofana.

Studenci, jak też kadra ocenianego kierunku studiów ma możliwość, aby skorzystać z czterdziestu czterech umów interinstytucjonalnych, które uczelnia zawarła z ośrodkami partnerskimi wywodzącymi się z krajów programu Erasmus+. Aktualnie uczelnia posiada trzynaście umów interinstytucjonalnych zawartych z ośrodkami pochodzącymi z krajów partnerskich.

Uczelnia podnosząc stopień umiędzynarodowienia procesu kształcenia regularnie uaktualnia program kształcenia o międzynarodowe aspekty, dedykuje kształcenie w językach obcych w formie lektoratów oferując do wyboru lektoraty z pięciu języków obcych: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, hiszpańskiego i rosyjskiego. Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia służą także wykłady w języku angielskim oficerów NATO oraz wizyty w Wielonarodowym Korpusie Północny-Wschód. Innym przykładem umiędzynarodowienia oferty kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest współpraca uczelni ze Stowarzyszeniem Kombatantów Misji Pokojowych ONZ – koła nr 19 w Szczecinie. Współpraca obejmuje formę wykładów dotyczących międzynarodowych wysiłków na rzecz budowania i przywracania pokoju przez ONZ, czy dzielenia się doświadczeniami przez uczestników misji

pokoju ONZ. Studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość uczestnictwa w zajęciach i wykładach dedykowanych konkretnemu zagadnieniu w języku obcym przez wykładowców z zagranicy z uczelni partnerskich, jak też w innego rodzaju spotkaniach poświęconych problematyce bezpieczeństwa.

Uczelnia monitoruje i dokonuje systematycznej oceny procesu umiędzynarodowienia kształcenia, co odbywa się z udziałem studentów, a wyniki tych ocen wykorzystywane są w formie działań doskonalących. Monitorowaniem procesu umiędzynarodowienia zajmuje się zespół osób z Uczelni.

Uczelnia w ramach działań doskonalących zwraca uwagę na silniejszą aktywizację studentów w zakresie korzystania z programów wymiany; większą aktywność w zakresie prowadzenia zajęć w językach obcych, szczególnie w ramach form wspomagających przygotowanie studentów do wyjazdu; weryfikację treści kształcenia językowego i ukierunkowanie go również na studiowane treści; kontynuację tradycji tworzenia wspólnych zespołów badawczych w celu aplikowania o międzynarodowe granty naukowo-badawcze, jak też bardziej efektywną współpracę naukowo-badawczą w zakresie uczestnictwa w zagranicznych konferencjach międzynarodowych, publikowanie w zagranicznych ośrodkach naukowych, czy wspólne wydawanie publikacji z zakresu bezpieczeństwa.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Podnoszenie stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia w uczelni odbywa się w sposób umiarkowany, jakkolwiek zróżnicowany. Uczelnia ma stworzone warunki do kształcenia w językach obcych, jak również w zakresie realizacji mobilności międzynarodowej zarówno studentów, jak też kadry, ponieważ mogą oni uczestniczyć w programie wymiany Erasmus+, w ramach którego istnieje możliwość wyjazdu do uczelni partnerskich w celach odbywania kształcenia czy praktyk lub stażu. Współpraca międzynarodowa uczelni z ośrodkami naukowymi z zagranicy umożliwia studentom ocenianego kierunku studiów udział w zajęciach lub przedsięwzięciach naukowych związanych z problematyką bezpieczeństwa. Pracownicy i studenci ocenianego kierunku studiów mają możliwość udziału w zajęciach prowadzonych przez wykładowców z zagranicy. Pożądanym kierunkiem utrwalającym proces umiędzynarodowienia są dedykowane zajęcia w języku obcym w ramach lektoratu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w Uniwersytecie Szczecińskim jest prowadzone systematycznie, ma charakter stały oraz przybiera zróżnicowane formy. Kształcenie odbywa się z wykorzystaniem współczesnych technologii adekwatnych do potrzeb, wynikających z realizacji programu studiów, a także przygotowania do wejścia na rynek pracy.

Uniwersytet zapewnia studentom wsparcie ze strony nauczycieli akademickich. Nauczyciele wspierają studentów m.in. poprzez udostępnianie niezbędnych materiałów dydaktycznych, rzetelne informowanie o postępach w nauce oraz udzielanie praktycznych porad i wskazówek. Studenci mogą konsultować się z nauczycielami zarówno osobiście podczas zajęć i dyżurów, jak i korespondencyjnie – za pośrednictwem poczty e-mail i komunikatorów internetowych. W ramach jednostki wszystkie dyżury odbywają się w jednym, ogólnie ustalonym terminie. Termin dyżuru ogłaszany jest podczas zajęć oraz za pośrednictwem strony internetowej. Dyżury odbywają się regularnie, a ich częstotliwość i forma odpowiadają rzeczywistym potrzebom w tym zakresie. Dodatkowo wsparcie oferowane jest także przez opiekunów roczników.

Uniwersytet wspiera studentów w procesie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej poprzez stwarzanie możliwości udziału w konferencjach naukowych i innych wydarzeniach naukowych. Studenci zainteresowani działalnością naukową mogą zrzęcać się w ramach studenckich kół naukowych, które otrzymują wsparcie finansowe i materialne na realizację swojej działalności naukowej, czego efektem jest szereg publikacji i wydarzeń o charakterze naukowym. Ponadto elementy badawcze zauważane są w trakcie seminariów dyplomowych.

Akademickie Biuro Karier oferuje studentom szereg usług w zakresie poradnictwa zawodowego m.in. poprzez prowadzenie i bieżące aktualizowanie bazy ofert pracy, staży, praktyk i wolontariatu, przygotowanie wielotematycznych bezpłatnych warsztatów i szkoleń, świadczenie doradztwa zawodowego opartego na testach osobowościowych i opinii psychologicznej czy współorganizowanie Targów i Giełdy Pracy.

Uniwersytet uwzględnia systemowe wsparcie dla studentów wybitnych, m.in. oferując Indywidualny Program Studiów (IPS). Wniosek o IPS może zostać złożony przez studenta, kiedy uzyskuje wybitne osiągnięcia w nauce lub w sporcie lub uczestniczy w wymianie krajowej lub międzynarodowej (organizowanej przez Uczelnię). Należy dodać, iż IPS, w oparciu o wybitne osiągnięcia w nauce, może zostać przyznany studentowi nie wcześniej niż po ukończeniu I roku studiów I stopnia, przy czym średnia ocen z roku poprzedzającego musi wynosić minimum 4,5. W przypadku studiów II stopnia o IPS można wnioskować już od I semestru studiów, lecz w oparciu o średnią ocen o wartości minimum 4,5, uzyskanych w toku studiów I stopnia albo jednolitych studiów magisterskich.

Uniwersytet Szczeciński oferuje studentom wsparcie w zakresie rozwoju ich pasji, zdolności oraz zainteresowań. Studenci mogą rozwijać się sportowo m.in. w ramach sekcji sportowych AZS. Swoje zainteresowania studenci mogą rozwijać w ramach funkcjonujących na Wydziale Nauk Społecznych kół

naukowych np. Koła Naukowego Bezpieczeństwa i Wojskowości „Si Vis Pacem, Para Bellum”, Koła Naukowego Edukacja dla Bezpieczeństwa „Gryf” czy Koło Naukowe Kryminologii i Kryminalistyki Uniwersytetu Szczecińskiego „KryminologUS”. Swoje zainteresowania artystyczne studenci mogą rozwijać m.in. w działającym na Uniwersytecie Szczecińskim chórze, który regularnie występuje nie tylko lokalnie, lecz także na wydarzeniach krajowych i międzynarodowych, takich jak uroczystości uczelniane, koncerty w Filharmonii Szczecińskiej czy w Operze na Zamku w Szczecinie. Ponadto w strukturach samorządu studentów oraz wszelkiego rodzaju organizacjach studenckich możliwy jest rozwój organizacyjny oraz projektowy. Natomiast Akademickie Biuro Karier oferuje studentom aktywności z zakresu przedsiębiorczości oraz samorozwoju zawodowego m.in. poprzez oferowane szkolenia. Na prośbę studentów Wydział organizuje także dodatkowe szkolenia oraz kursy m.in. z języka migowego.

Wsparcie studentów jest dostosowane do indywidualnych potrzeb studentów. Uniwersytet oferuje indywidualizację kształcenia w ramach Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), która uprawnia do zmniejszenia obciążeń semestralnych bądź rocznych. Szczególne formy wsparcia adresowane są studentom z niepełnosprawnościami. Celem tego wsparcia jest wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez zapewnienie warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia. Za koordynację działań w tym zakresie odpowiada Dział Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Dodatkowo pracownicy, zajmujący się wsparciem osób z niepełnosprawnościami, deklarują indywidualną pomoc w konkretnych sytuacjach, związanych bezpośrednio z codziennym życiem czy kształceniem. Dla studentów rozpoczynających naukę, w pierwszym tygodniu każdego roku akademickiego Uniwersytet organizuje dni adaptacyjne, które mają na celu zapoznanie studentów pierwszego roku ze sposobem funkcjonowania Wydziału oraz zapoznanie ich ze specyfiką kształcenia akademickiego. Studenci mogą również korzystać ze wsparcia psychologicznego w ramach Punktu Pomocy Psychologicznej, który oferuje pomoc w sposób bezpośredni i online. Nadto pomoc oferowana jest także przez Uniwersyteckiego Zespołu Wsparcia i Rozwoju (WiR).

Ponadto wychodząc naprzeciw potrzebom studentów studiujących niestacjonarnie 30% zajęć (wykłady i seminaria) mogą być realizowane online.

System wsparcia uwzględnia możliwość zgłaszania swoich wniosków i skarg w ramach funkcjonujących na Uniwersytecie procedur. Studentom zapewnia się kilka ścieżek zgłaszania skarg i wniosków – zarówno w formie papierowej, jak również elektronicznej i ustnej. Studenci kierunku mogą zgłaszać sprawy bezpośrednio do władz rektorskich, władz wydziałowych, władz instytutowych, opiekuna roku, Rzecznika Praw Studenta lub do samorządu studenckiego. Sprawy rozpatrywane są bez zwłoki, a zasady i procedury są jasne, przejrzyste i nastawione na sprawiedliwe i bezstronne wyjaśnienie sprawy. Studenci pozytywnie oceniają funkcjonujące procedury wskazując głównie jako powód szybkość rozpatrywania spraw oraz sprawiedliwy przebieg procesu.

Wsparcie studentów obejmuje także działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa podczas obowiązkowego szkolenia na platformie e-learningowej zorganizowanego w formie samokształcenia. Natomiast celem przeciwdziałania formom dyskryminacji i przemocy, a także w celach reagowania w sytuacjach zagrożeniach powołano pełnomocnika Rektora ds. równego traktowania oraz Rzecznika Praw Akademickich. Dodatkowo Uniwersytet prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów m.in. poprzez regulacje prawne, które określają szczegółowe zasady postępowania przy wystąpieniu określonej sytuacji np. Przemocy wobec studentów, pożaru, wypadku czy awarii.

Uniwersytet Szczeciński oferuje studentom cztery formy wsparcia: stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogę oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów. Wysokość przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej jest wspólnie ustalana z samorządem studenckim, a wnioski rozpatrywane są przez dwie komisje, których większość składu stanowią studenci.

Kadra wspierająca proces nauczania odpowiada potrzebom studentów, umożliwiając wszechstronną pomoc. Obsługa administracyjna studentów jest realizowana głównie poprzez platformę e-proDziekan. Godziny pracy dziekanatu są dostosowane do potrzeb studentów, w tym studentów niestacjonarnych. Ponadto prowadzone są dyżury władz instytutu oraz władz dziekańskich, które na bieżąco wspomagają studentów we wszelkich sprawach, a w szczególności w sytuacjach kryzysowych.

Uczelnia zapewnia studentom warunki do dodatkowej aktywności np. w strukturach samorządu czy organizacjach studenckich. Samorząd Studencki działa na szczeblu uczelnianym i wydziałowym. Organy samorządu reprezentują studentów przed władzami rektorskimi oraz dziekańskimi, delegują przedstawicieli do organów i ciał kolegialnych Uczelni, opiniują programy studiów, prowadzą szkolenia z zakresu praw i obowiązków studenta, a także uczestniczą w procesach związanych z zapewnianiem jakości kształcenia, przyznawaniem świadczeń pomocy materialnej oraz rozwojem i doskonaleniem wsparcia studentów. Oprócz tego samorząd prowadzi na terenie Uczelni działalność kulturalną i społeczną. Władze Wydziału udostępniają studentom zaplecze lokalowe zaopatrzone w niezbędne do bieżącej działalności artykuły. Dodatkowo pomoc przy organizacji różnych wydarzeń zapewniają opiekunów, którzy zapewniają wsparcie zarówno organizacyjne, jak i naukowe przy organizacji konferencji czy publikacji tekstów w wydawnictwie uczelnianym.

Uniwersytet Szczeciński prowadzi przy udziale studentów okresowe przeglądy wsparcia studentów. W ramach anonimowej ankiety studenci mają możliwość oceny systemu wsparcia, w tym m.in. pracy dziekanatu. Wyniki ankietyzacji są wykorzystywane do doskonalenia wsparcia. Ponadto studenci na bieżąco mogą zgłaszać uwagi związane z procesem dydaktycznym poprzez przedstawicieli w samorządzie studenckim, a także bezpośrednio do władz Wydziału bądź Instytutu. W ostatnim okresie na prośbę studentów stworzono na Wydziale pokój ciszy, a także wprowadzono konsultacje z prowadzącymi zajęcia w jeden dzień w tygodniu, w tych samych godzinach.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uniwersytet Szczeciński oferuje studentom kompleksowe oraz skuteczne wsparcie w procesie uczenia się, które jest dostępne dla wszystkich uczestników procesu kształcenia. Uniwersytet zapewnia studentom możliwość rozwijania swoich pasji, oferuje wachlarz możliwości związanych z działalnością naukową, a także wspiera rozwój studentów wybitnych. Szczególnym wsparciem są objęci studenci z niepełnosprawnościami. Dodatkowo Uniwersytet oferuje studentom pomoc materialną. Uczelnia zapewnia studentom sprawną obsługę spraw studenckich. Uczelnia kreuje również niezbędne warunki

do działalności organizacji studenckich, w tym samorządu studenckiego. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega formalnym oraz nieformalnym, a zarazem systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie do publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej informacji, zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców. Podstawowe informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach są dostępne publicznie na stronie internetowej Uczelni oraz Wydziału. Dodatkowym źródłem informacji o ocenianym kierunku jest internetowy Biuletyn Informacji Publicznej. Wszelkie niezbędne informacje są publikowane na stronie internetowej Sekcji ds. Studenckich.

Zarówno strony uczelniane, wydziałowe, jak i instytutowe są dostosowane do urządzeń mobilnych oraz przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (specjalny przycisk umożliwia zmianę kontrastu strony oraz powiększenie tekstu). Dodatkowo istnieje możliwość zadania pytania przez stronę internetową. Podczas otwierania strony wyświetla się zakładka rozmawiaj na czacie. Pytanie kierowane jest do pracownika jednostki, której stronę internetową odwiedza student, kandydat lub inny interesariusz. Wszystkie uczelniane strony internetowe zawierające informacje na temat oferty dydaktycznej, rekrutacji, prezentacji kierunków, osób prowadzących zajęcia, osiągnięć i dorobku pracowników poszczególnych Katedr, planowanych wydarzeń są na bieżąco aktualizowane. Za kompletność i aktualność treści na stronie wydziałowej odpowiadają pracownicy Sekcji Kształcenia oraz pracownicy Uczelnianego Centrum Informatycznego.

W ramach dostępu do informacji oraz możliwości komunikacji za pomocą mediów społecznościowych zarówno Uczelnia, jak i Wydział prowadzą stronę na Facebooku.

W Instytucie Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie funkcjonuje od 2020 roku specjalny zespół ds. Social Mediów, który prowadzony jest przez Pełnomocniczkę Rektora ds. Promocji i Współpracy oraz studentów. W celu bliższego poznania pasji wykładowców i ich sposobu na spędzanie czasu wolnego, instytutowy Facebook prowadzi również cykl „Pocztówka z wakacji” - w ramach którego to wykładowcy dzielą się swoimi zdjęciami z wakacji, a na Instagramie ten sam cykl prowadzony jest dla studentów.

Dodatkowym źródłem wiedzy jest też strona www. Na stronie Instytutu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie można znaleźć przede wszystkim informacje dotyczące planów zajęć i organizacji roku akademickiego, ale także informacje na temat pracowników, prowadzonych badań naukowych, w tym organizowanych konferencjach, ofercie studiów i etapach rekrutacji i aktualnych, najważniejszych wydarzeń (np. konferencji czy zapraszanych gości). Dodatkowo przygotowana została zakładka „Oferta dla szkół”, z której mogą korzystać szkoły, zapraszając do siebie wykładowców z ciekawymi tematami wykładów. Te wszystkie źródła informacji dedykowane są przede wszystkim obecnym studentom i pracownikom, ale także absolwentom i kandydatom na studia. Z kolei Instagram i TikTok dedykowane są w większości studentom, choć zgodnie ze statystykami zaglądają tam również młode osoby, nie będące jeszcze studentami. Na TikToku prezentowane są treści z życia uczelnianego studentów, ich aktywności w różnych wydarzeniach w Instytucie i nie tylko, czy dzieleniem się pasjami w czasie wolnym. TikTok prezentuje krótkie treści wideo, np. z sesji- w ubiegłym roku zasięg takiego materiału zyskał ok. 229 tysięcy wyświetleń. Na obu platformach pojawiają się również materiały promujące kierunki w Instytucie.

Do innych źródeł upubliczniania informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach można zaliczyć uczelniany kwartalnik Przegląd Uniwersytecki, uniwersytecki newsletter, informatory dla kandydatów, poradniki studenta, ulotki i plakaty informacyjne, radio Uniwersytetu Szczecińskiego NIUS. Osoby zainteresowane uzyskaniem informacji osobiście mogą otrzymać je m.in. w: Sekcji ds. Studenckich, podczas dyżurów pełnionych przez nauczycieli akademickich, od opiekunów roku, podczas dni otwartych i dni adaptacyjnych dla studentów I roku. Każdorazowo dobór źródła upubliczniania informacji zależy od jego charakteru oraz rodzaju odbiorcy, do którego jest kierowany.

Wszystkie potrzebne informacje dla kandydatów na studia są prezentowane na stronie Uczelni i odpowiednio na stronach konkretnego Wydziału. W zakładce Student znajdują się informacje związane z organizacją procesu dydaktycznego, w tym m.in. dyżury i ogłoszenia Sekcji ds. Studenckich, plany zajęć, wzory podań, informacje o procesie dyplomowania, wykaz opiekunów roku. Z kolei w zakładce Kształcenie student może znaleźć podstawowe informacje na temat procesu kształcenia (m.in. z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość) na ocenianym kierunku, w tym plany studiów, sylabusy, wewnętrzne wydziałowe akty prawne, skład zespołu kierunkowego. Dodatkowym narzędziem wykorzystywanym do komunikacji ze studentem jest system e-proDziekan. Służy on przede wszystkim do bieżącego udostępniania studentom ocen z wszystkich form zajęć.

Konsultacje w sprawie doskonalenia działań informacyjnych prowadzone są przynajmniej raz w roku w ramach prac Zespołów Kierunków, a także Zespołów ds. promocji powołanych w ramach Wydziału oraz Instytutów.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kierunek posiada prawidłowo skonstruowany, obszerny, ale jednak przejrzysty system dostępu do informacji niezbędnych w procesie kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działania na rzecz zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w szkolnictwie wyższym na szczeblu uczelni reguluje Statut Uniwersytetu Szczecińskiego. Program studiów podlega systematycznej ocenie i doskonaleniu. Doskonaląc program studiów uwzględnia się w szczególności wnioski z analizy zgodności z potrzebami rynku pracy wynikające z rozmów z interesariuszami zewnętrznymi, a także opinie studentów. Zmiany w programach studiów dokonywane są na zasadach określonych w uchwale Senatu US. Zadania związane z doskonaleniem programów studiów opisane są szczegółowo w procedurze BJK, stworzonej na potrzeby procesu kontroli i poprawy jakości kształcenia.

Na Wydziale Nauk Społecznych (WNS) funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia (WSZJK) stworzony na podstawie w/w przepisów, przyjęty uchwałą Rady Dydaktycznej WNS. Podstawowe cele tego systemu to zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia w odniesieniu do wszystkich form, rodzajów i poziomów studiów poprzez: dbałość o planowanie, weryfikowanie, monitorowanie i ocenę jakości procesów umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się, efektywne wykorzystanie i zwiększanie potencjału dydaktycznego Wydziału, wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania, wykorzystywanie opinii interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, monitorowanie karier zawodowych absolwentów, wymianę dobrych praktyk, budowanie akademickiej kultury jakości, ustawiczne ulepszanie programów kształcenia, utrzymanie i podnoszenie standardów jakości uznanych za sprzyjające. WSZJK uwzględnia wymagania rynku pracy, promocję międzynarodowej mobilności studentów i pracowników, stwarzanie warunków dla realizacji strategii uczenia się przez całe życie oraz uelastycznienia systemu kształcenia, między innymi dzięki zapewnieniu możliwości szybkiego reagowania na nowe potrzeby społeczeństwa i rynku pracy.

Funkcjonowanie WSZJK ma charakter ciągły i systematyczny, a jego zasadniczym celem jest: podnoszenie poziomu organizacji i warunków procesów kształcenia, stworzenie mechanizmów stałego zarządzania, monitorowania i doskonalenia systemu, opracowanie i doskonalenie procedur zapewnienia jakości kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej poprzez doskonalenie standardów przy-gotowania i zaangażowania kadry, badanie oceny jakości zajęć, badanie satysfakcji z pracy na uczelni i ze studiowania, dostarczanie władzom Wydziału i Uniwersytetu informacji

niezbędnych do zarządzania procesem kształcenia, podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności Wydziału Nauk Społecznych i US wobec innych uczelni, przestrzeganie standardów akademickich.

Za zapewnianie jakości kształcenia, a w szczególności za realizację zadań projakościowych przewidzianych przez WSZJK, odpowiadają na Wydziale: Dziekan, Rada Dydaktyczna, Zespół Kierunku, Dyrekcja Instytutu oraz Wydziałowy Koordynator ds. praktyk i współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Władze Wydziału ponoszą odpowiedzialność za sposób organizacji procesu kształcenia, a także za ewaluację i doskonalenie jakości kształcenia na kierunku. Wykładowcy wpływają na realizację procesu dydaktycznego, prowadząc zajęcia i komunikując się ze studentami. Pracownicy administracyjni zapewniają obsługę studentów i wykładowców. Studenci wpływają poziomem swojego zaangażowania na proces kształcenia, w tym na stopień osiągnięcia efektów uczenia się.

Merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nadzór nad kierunkami studiów sprawują zespoły kierunku. Skład każdego zespołu kierunku jest także uzupełniany o przedstawiciela studentów.

W obszarze utrzymywania relacji ze studentami istotne znaczenia ma zapewnianie dostępności wykładowców w czasie konsultacji i utrzymywanie odpowiedniej komunikacji z wykorzystaniem dostępnej infrastruktury informatycznej. Weryfikacji i doskonaleniu oferty dydaktycznej oraz ocenie procesu kształcenia służą także hospitacje.

W procesie monitorowania wykorzystuje się opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Dotyczy to zwłaszcza studentów, którzy mają możliwość uczestniczenia w badaniach ankietowych. Wnioski z tych ankiet pozwoliły na identyfikację oczekiwań studentów odnośnie do procesu kształcenia, z których większość na bieżąco jest wdrażana, a inne zostały przekazane władzom Wydziału.

Istotnym elementem są także opinie potencjalnych pracodawców, którzy oceniają zgodność programu studiów z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Jednostka w kształtowaniu koncepcji kształcenia uwzględnia potrzeby rynku pracy wyrażane przez praktyków, będących członkami grupy interesariuszy zewnętrznych. Poglądy zewnętrznych interesariuszy, w tym przedstawicieli przedsiębiorstw i instytucji, które przyjmują absolwentów do pracy, są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu studiów.

W roku akademickim 2021/22 Zespół Kierunku Bezpieczeństwo Narodowe w wyniku rozmów z interesariuszami dokonał gruntownych zmian programów studiów I stopnia, czego efektem było wprowadzenie dostosowanej do potrzeb rynkowych nowej specjalności na I stopniu studiów – wojskowość i bezpieczeństwo militarne. W roku akademickim 2022/23 Zespół Kierunku wypracował utworzenie nowej specjalności na studiach II stopnia – bezpieczeństwo międzynarodowe i dyplomacja oraz dokonał korekty przedmiotów kierunkowych i przedmiotów w drugiej specjalności.

Dopasowanie programów kształcenia do potrzeb zmieniającego się rynku pracy odbywa się także poprzez monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Szczecińskiego, co jest rolą i zadaniem Akademickiego Biura Karier.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kierunek posiada prawidłowo skonstruowany i funkcjonalny system zapewniania jakości kształcenia. Działa on na podstawie regulacji ogólnouczelnianych wzbogaconych wewnątrzwydziałowymi. Zapewnia monitoring procesu uczenia oraz wpływ interesariuszy.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-